

Aktiv Pensjonstid

Nr. 2 - 2. kvartal 2007 - 18. årgang

**Smil og latter preget samværet
på pensjonisttreffet i Moss.**

Se artikkel side 12

Tradisjon for fellesskap

Av Rolf Kvinge

Telefonen kimte jevnt og trutt da sommerstevnet på Limfjorden hotell i Danmark ble annonsert i Adventnytt og i Aktiv Pensjonstid.. "Før meg og min kone på listen, dette ser vi fram til". "Jeg kommer alene, kanskje blir det mulig å få et enerom". Slik lød den ene telefonsamtalen etter den andre. Jo, vi liker å komme sammen til stevner. Vi setter pris på fellesskapet. Det er blitt god tradisjon å være med på disse sommerstevnene, eller vår- og høst treffene som pensjonistforeningen arrangerer. I løpet av kort tid måtte jeg begynne å sette folk på venteliste. Det gikk bare noen uker så var stevnet fulltegnet. Det er ikke til å komme fra at vi er sosiale vesener som finner glede i å møte mennesker vi deler troen med. Det samme gjelder familiemedlemmer man setter pris på å ha regelmessig kontakt med. La meg minne om at for deg som vet at du har fast plass på sommerstevnet i Danmark, er det viktig så tidlig som mulig å bekrefte at du kommer. Dette forenkler arbeidet for arrangøren.

Jeg har i det siste gått i gjennom gammel korrespondanse fra tiden jeg var på Onsrud Misjonsskole og senere på sivilarbeidsleir. Familien i Bergen var utrolig flink til å skrive til meg. Brevene var en lett blanding av oppmuntring, formaning og det som skjedde i deres nære krets og i menigheten. De skryter i brevene av predikantene som holder offentlige møter i Gimle. Bestemor skriver at "de er så flin-

ke til å forklare sannheten". Det regnet mye i Bergen den gangen, som det gjør i dag. Og værrets lunefulle tendenser preget selvfølgelig også brevene. Men en ting slår meg og gjør virkelig inntrykk. Bestemor fikk ofte besøk av sine sønner og døtre. Det gikk ikke en søndag uten at en eller flere av guttene hennes, sammen med sine barn igjen, dukket opp. Noen kom også midt i uken. De ville gjerne se hvordan mor hadde det. Denne besøksvirksomheten var tradisjon og den ble som et rituale. Nå og da ble det servert middag. Men oftest var det bare en brødblinks eller litt frukt, og alltid litt snop til barnebarna. Å besøke mor i huset var viktig, men like viktig var det at familien møttes. Samtalene kunne dreie seg om vær og vind, men også om politiske forhold, kristentro og økonomi. Og stemningen var som regel god. Og stort sett likte barnebarna å komme til bestemor.

I dag skjer dette i mindre grad enn tidligere. Familiebånd blir ikke pleiet slik som før. Vi synes å ha det mer travelt i dag. Så mye opptar vår oppmerksomhet. Mister vi noe av den grunn? Er barna taperne? Vi har i vår familie nettopp feiret en 98 års dag på Mosserød aldersog sykehjem i Sandefjord. Tilstede var både barn, barnebarn og oldebarn av jubilarnten. Det var tydelig at oldebarna satte pris på å være sammen med oldemor og være i hennes nærhet. Det gjør noe for deres identitet. Det gir dem en bevissthet av til-

VELKOMMEN TIL SENIORSTÆVNE

Norske og danske seniorer har sat hinanden stævne på Hotel Limfjorden, Thisted. Det sker i dagene 14. - 19. august 2007, med ankomst tirsdag eftermiddag og afreise søndag formiddag.

Fra Norge kommer man lettest til Thisted ved at tage båden til Hanstholm, hvor vi vil sørge for afhentning af alle ikke-bilister.

Prisen for deltagelse er i år d.kr. 2500, hvilket dækker logi på dejlige værelser m. bad samt en varieret kost med både vegetarisk og alt godt fra havet på menuen.

Programmet byder på socialt samvær, alsidige aktiviteter, sang og inspirerende møder. Hovedtalere er Niels Erik Andreasen, rektor på Andrews University og Finn Myklebust, Norge.

Alle deltagere modtager brev fra Danmark ca. 1. juni med detaljeret program og anmodning om bekræftelse af tilmelding.

AFHENTNING. Der vil først og fremmest blive afhentning fra Hanstholm. Den nye færge fra Kristiansand til Hanstholm er en fin forbindelse med kun 2 timers sejltid. Der er flere færger til Hanstholm: Egersund, Bergen, Haugesund. Transport fra Hanstholm-Thisted retur koster 40 kr. pr. person.

Afhentning fra Frederikshavn kan arrangeres. Her er der ca. 140 km. Transport vil blive med en i forvejen bestilt minibus. En minibus koster ca. 1800 kr. hver vej. Prisen for bussen deles af passagererne. Vi har behov for at vide, hvor mange der vælger denne rejserute, da en minibus skal bestilles i begyndelsen af august. Hirtshals har vi ladet ude af betragtning, så alle bør kunne rejse enten til Hanstholm eller til Frederikshavn.

Ring Birthe Bayer tlf. 00 45 75 89 61 95 hvis du har behov for å hentes i Hanstholm eller Fredrikshavn.

hørighet. De hører gamle historier. De ser gamle bilder. De stiller spørsmål. Fellesskapet styrkes.

Både som familie, men også som menighetsmedlemmer, behøver vi den samme berikelsen. La oss delta og være med når vi kan. Snart er det årsmøtetid. Og så kommer sommerstevnene som perler på en snor. Det er til glede og åndelig oppmuntring å møte trossfeller, også fami-

lie. Men la oss huske på at det gleder også andre at vi dukker opp. Jeg tror at Gud i himmelen gleder seg utrolig mye til å kunne samles med sine barn en dag i Guds rike. La det bli tradisjon igjen å møtes både når det gjelder familie med blodsband, fellesskap i menigheten og arrangementer som styrker vår tro og vår kristne identitet.

Vi trenger det.

Jørgen Høibråten fortsetter sin spennende beretning fra Finmark. Første del stod i forrige nummer.

GJENOPPBYGGING OG SYKDOM

Det lyktes å få flere snekkere gjennom mine adventistkontakter. For å skaffe proviant til disse byggeplassene, hadde jeg engasjert en av de fastboende. Han hadde hest og en kjerre med høye hjul, som kunne ferdes i ulendt terreng. Denne mannen innkalte lensmannen til siviltjeneste og fikk hindret meg med denne hjelpeordningen. Den samme tjenestemannen ville ha meg arrestert fordi jeg gikk inn til arbeidsplassen på søndag. Jeg svarte at jeg var takknemlig for å få hvile i arresten hos ham, men hva Departementet ville si var en annen sak. Loven han ville anvende het: "Om sabbatens og andre helligdagers behørig overholdelse" fra det 16. århundre. Han hadde fått klage på meg og han hadde også hørt at jeg skrev på skrivemaskin på søndag !! Han var rasende.

Plutselig slo det meg at jeg ville si: "Far ikke med slik kjerringsnakk, lensmann!" Øyeblikkelig var den rasende mannen som et lam. Jeg skjønnte ingen ting, men da jeg kom ut på kirkestedet fortalte jeg episoden til en lærer jeg var blitt kjent med. Da sa læreren: "Du, da har du truffet spikeren på hodet. ". Han kunne fortelle at den stakkars mannen hadde snakket ufordelaktig om en gjenreinsningsarbeider i vitners påhør. Den fornærmede fikk rapporten gjennom sin venninne. Hun hadde avslått å komme i et avskjedslag hos fornærmede på grunn av den ufordelaktige omtalen. Han presset

henne for å få vite hvem som hadde sagt dette. Hun oppgav at det var en pålitelig kilde, nemlig lensmannen. Rasende går han så ned på embetsmannens kontor, og lensmannen må innrømme sladderer. Så måtte han skrive under en erklæring med lensmannstempel at "jeg har fart med kjerringsnakk og beklager dette."

Da et av arbeidslagene skulle ta fatt på et hus hvor materialene var plassert på en liten "fjellknaus", slik det var forklart for meg foregående vinter, viste våren at "knausen" var skjelvende kvikkleire! Her var gode råd dyre. Samene var allerede ute ved kysten med sine reinsdyr. En eldre mann som hadde en butikk og en ung gutt var de eneste gjenværende i miles omkrets. Jeg spurte om han kunne hjelpe meg, men mellom "knausen" og sandgrunn på den andre siden av en liten elv, gikk elven i vårflom. Jeg spurte om jeg kunne få leie elvebåten hans og en lasso, og så begynte jeg 3 dagers hardt arbeid.

Jeg laget gangbro fra materialhaugen av trelast og laget en "brygge" ved elvekanten. Med lassoen tvers over den lille elven begynte jeg forsiktig å dra meg over elven med det båten kunne bære. Da samene så at "søringen" kunne greie elva var de villige til å hjelpe. Etter tre dagers slit var materialene over på tryggere grunn. Jeg skulle betale lønninger dagen etterpå og gikk ned til kirkestedet i midnattssol. Ved Kautokeino elven var det ingen fullført bro. Jeg tok en båt på stran-

den og rodde over, og der treffer jeg en rasende båteier som forteller meg at jeg har slått tre hull i båten hans. Jeg svarer at jeg ikke hadde noen annen løsning og selvfølgelig ville gi ham erstatning for påstått skade.

Da sinnet avtok, medga han at hullene hadde vært i båten fra før, men at han hadde trukket den ut av vannet for å tørke, reparere og male den. Jeg var meget trett etter flere dagers hardt arbeid og nattevandring til slutt. Jeg husker at jeg var bitende ironisk og fortalte litt om slitet mitt til fordel for hans sognebarn.

Jeg gikk hjem og hvilte og sov 2 – 3 timer og vandret så til postkontoret og sendte en postanvisning til den skadelidte båteieren med avsender Jørgen Pulk. Denne signaturen brukte jeg når jeg skrev hjem til mor og far.

Da jeg gikk over kirkestedet litt senere på dagen ser jeg den Geistlige komme mot meg rød i ansiktet. Jeg tenkte øyeblikkelig: ”Nå må du be før du snakker.” Den rasende sognepresten stanser foran meg og spør om det var jeg som hadde sendt en postanvisning til ham. Jeg bekreftet dette og beklaget episoden medbåten. Han sier da at han vil gå til lensmannen og anmelde meg for navneforfalskning. Jeg hadde jo skrevet ”Jørgen Pulk” som avsender. Herren hjalp meg slik at jeg var helt rolig. Men det var vanskelig å styre latteren. Han sa: ”Hvis du ikke trekker den anvisningen tilbake går jeg til politimesteren.” Jeg svarte: ”Jeg har ikke for mange penger og skal straks gå til postkontoret og tilbakekalle remissen.” Det kan kanskje være interessant å vite at da Kristian Hogganvik hadde fått avtale med en finsk leverandør om leveranse av trematerialer til ny legeboli i Kautokeino innkalte lensmannen de folkene til heime-

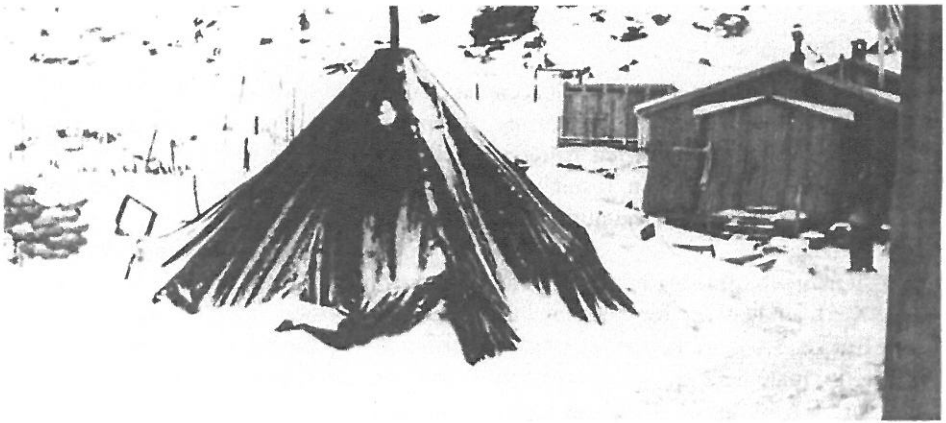
vernsøvelse som skulle forestå transporten av materialene. Med en slik holdning fra toppene i det lille kirkestedet ble det ekstra belastning i en ellers toppbelastet situasjon.

En dag jeg hadde vært inne på vidda og sett til et byggelag for et av de nevnte 12 husene, møter jeg i nærheten av Kautokeino en av de 12 som var tildelt hus under ”Kautokeinoaksjonen”. Han sjanglet ved siden av en kjerre og ville snakke med meg. Snøvlende meddelte han meg at materialene hans på vidda ville han flytte til kirkestedet og reise huset der. Jeg forklarte ham at det hadde jeg ingen fullmakt til fordi husene skulle reises i vinterbeite- distriktene.

Trett som jeg var, sa jeg i nokså skarpe ordelag at det jeg hadde fullmakt til, var å ta fra familien huset hvis de ikke ville samarbeide. Kjørekaren for hest og vogn sto stille og ventet. Men så la jeg merke til omrisset av en flaske han hadde i lommen bak skinnvesten – ”pesken”. Da kokte det i meg og jeg gikk like bort til ham og spurte: ”Har du brennevin på deg?” Han rygget tilbake og holdt begge hender om den dyrebare flasken. Men jeg tok flasken fra han og knuste den mot kjerrehjulet så hesten skvatt til!

”Nå kan du gå til lensmannen i Kautokeino og anmelde meg for dette vet du jeg ikke har lov til. Men det sier jeg deg at hvis du ikke møter edru på kontoret mitt i morgen med forandret oppfatning av husplasseringen, vil du miste huset. Det er nok ”brennevinsskjenkestuer” på Kautokeino kirkested om ikke du skal lage et til!”

Som en liten kuriositet kan jeg fortelle at da jeg kom tilbake til Larvik noen år senere og snakket med en sykepleier som hadde arbeidet i Kautokeino, fortalte hun

Det var ingen steder som ble så hardt rammet av krigens ødeleggelse som Finmark. Flere byer i sørnorge "adopterte" steder og fiskevær i Finmark for å hjelpe sitt "adopsjonsbarn". Planene var tilstede men ikke økonomien. Ved kronprins Olavs besøk i Vadsø i 1945 sa prost Karl Petersen: "Det er kaldt å bo i tegninger i Finmark". Bildet er fra Hammerfest senhøstes 1945. Ved siden av tellet gror de første brakkene opp.

følgende: "Samen som jeg knuste klasken til og hans to brødre hadde fått vite at jeg var blitt alvorlig syk etter alle prøvelser, motstand og slikt, og at jeg nå var død. "Dødsfallet hadde fått dem til å angre problemer de hadde skapt for meg, og dette hadde resultert i at de hadde sluttet å drikke." Jeg sa til henne at hun ikke måtte fortelle at jeg levde for at brennevinet ikke skulle lokke dem igjen.

Utpå sommeren hadde jeg fått undertegnet en byggeavtale til ferdigattest for det 12. og siste huset. Tross protest fra Departementet forlot jeg Kautokeino og gikk til min lege i Oslo og ba om en sykemelding. "Du som er så brun og frisk", sa han. "Jeg går ikke fra ditt kontor før du sykmelder meg", svarte jeg. "Jeg har pint ut ikke bare kreftene mine, men også reservekreftene." Med sykemeldingen gikk jeg hjem og en uke senere lå jeg på Ullevål Sykehus med dobbeltsidig plevritt og 40 i feber.

Jeg var plassert på et 3 manns rom sammen med en indremisjonsmann og en kommunist. Da kommunisten var til legeundersøkelse anmodet indremisjons-

mannen meg om å spørre kommunisten om han var frelst. Jeg svarte at jeg ikke trodde denne mannen ville forstå mitt spørsmål. "Ja, men spør ham om hva han mener om kristendommen", sier romkameraten. "Ja, men jeg tror han vil spørre: Hvilken kristendom?"

Da kommunisten kom inn igjen rettet jeg spørsmålet, og jeg fikk det ventede svaret. "For meg er kristendom i Italia, Den katolske kirke", som han karakteriserte i negative ordelag. Da fikk jeg en ide. "Ja, men hva mener du om mannen Jesus Kristus", spurte jeg. "Det er et helt annet spørsmål. Hadde vi levd som han sa vi skulle leve, hadde vi løst verdens problemer." Dette svaret gjorde sterkt inntrykk på meg og førte til en interessant samtale om Jesus.

En dag på sykehuset fikk jeg et brev fra Departementet ved boligdirektør J. E. Kielland hvor han i sterke ordelag takker for mitt arbeid. Han sier bl.a. "Samtidig har en fra flere av Direktoratets lokale organer mottatt melding om at De har nedlagt et usedvanlig og uegennyttig arbeid i denne sak. Det synes å være en

utbredt sak at det ene og alene er Deres usedvanlige energiske og oppofrende som har brakt saken lykkelig i havn. Jeg finner derfor med dette på Boligdirektoratets vegne å burde gi uttrykk for erkjentlighet og takk for Deres verdifulle innsats i saken.” J. Christie Kielland

Da velte følelsene og minne frem og jeg kunne ikke hindre at jeg gråt. Jeg var heldig og plevritten ble kurert. Hva jeg ikke visste var at lungene er den vanligste innfallsporten for spredning av tuberkulose. Jeg følte at jeg ikke greide å holde meg oppreist. Legebisøk resulterte i anbefaling om å reise til Skogli Bade-sanatorium.

Jeg fulgte rådet og sjefen, Magne Stavnem, skulle gi meg første behandling. Men det ble ingen ordentlig massasje. Han bare banket og trykket forsiktig på ryggen. ”Skal du ikke gi den vanlige gode Skodsborgmassasjen?” spurte jeg. ”Jo”, sa han, ”men jeg vil først ha deg til sentralsykehuset til kontroll.” Etter røntgenundersøkelse ble jeg beordret til sengs uten å vite hvorfor. Tilsynslegen den sommeren kom til mitt rom og sto og vred hendene. ”Bare syng ut”, sa jeg. ”er det noe mer enn innbilt svakhet?” ”Ja”, sa han, ”du må regne med måneders sengeleie.” Og så fikk jeg rede på at 3 brystvirvler var tuberkuloseangrepet.

Jeg fikk velge langtidshospital og valgte det moderne i Bærum. Der ble jeg plassert i en gipsskål som dekket hele ryggraden. Appetitten var dårlig og vanlig hospitalskost greide jeg bare delvis å spise. Postsøster kom og spurte hvorfor jeg sendte ut mat og jeg forklarte at jeg var vegetar. Hun svarte da: ”Det vil ikke bli gjort noe ekstra for Dem.” ”Nei”, svarte jeg, ”jeg har ikke bedt om det , men i morgen går jeg over på egen kost.” ”Egen

kost”, sier hun , ”De ligger jo i en gips-seng.” ”Ja,” sa jeg, ”hvis jeg bare får en krakk ved sengen Så skal jeg greie meg.”

Ingrid Faale, som var en venn av Sunnhetsbladet og hadde leddgikt, var blitt mye bedre på vegetarkost Hun hadde hørt om meg og lovet å hjelpe. 2 ganger i uken fikk jeg en kartong med vaskede grønnsaker, frukt, nøtter og spiret korn, samt upasturisert melk. Så begynte eksperimentet.

Ved ankomst veide jeg 65 kg og er 195 cm høy. Far, som var agronom, varslet meg at jeg kom til å gå ned i vekt ved så radikal omlegging av kosten. Vekten sank til 64 kg, men jeg følte at kreftene vokste og jeg tror Herren ga meg styrke. Min enkle filosofi var den Hippokrates hevdet: ”Din mat skal være din medisin og din medisin din mat.” I tillegg til dette et sitat fra Ellen G. White som forteller om menneskets opprinnelige spiseseddel – frukt, nøtter, korn etc. Hospitalet fikk høre om denne gale mannen og overlegen fortalte meg at vegetarkost var ille i mitt tilfelle, men med 100% råkost var helt sikkert døden! Jeg svarte: ”Hvis jeg dør så får jo De rett, men om jeg overlever og blir frisk så synes jeg det er interessant.”

En måned senere skulle det være storvisitt og det var en sabbats formiddag. De kommer til min seng og reservelegen sier at senkningen var falt til det halve og jeg hadde lagt på meg 1 kg siden siste vekt-kontroll. Røntgenbildene viste ingen endring. Overlegen mistet besinnelsen, knyttet nevene og sier: ”De får ikke være på mitt hospital.” og han forsvinner ut av rommet. Dagen etter har han besinnet seg. Han var en venn av en av mine onkler og ville glatte over på følgende måte: ”Det var jo fint at De hadde lagt på Dem, men De har en alvorlig sykdom.”

Helse FOR ELDRE

Av lege
Ann Chatrine Reichelt

En god latter forlenger livet

Dette gamle ordtaket er hyppig brukt, men stemmer det? En amerikansk undersøkelse tyder på at latter og humoristisk sans kan beskytte deg mot hjertesykdom. Studien er blant de få som undersøker det hjertespesialister i økende grad er opptatt av: den psykologiske siden ved hjertesykdom.

- Det holder ikke med et halvhjertet "ha, ha, ha". Det kreves at man setter latterdøra på vidt gap, sier Michael Miller, direktør ved Senter for forebyggende Cardiologi ved Maryland Universitets Medical Center. Det er ingen grunn til at vi ikke skal kunne lære å kontrollere lattermuskulene. Vi burde også være i stand til å finne ut hvordan vi skal være mindre selvhøytidelige, fortsetter Miller.

Le deg til et sunt hjerte

Mange studier tyder på at stress og depresjon kan virke negativt på hjertepasienter,

men få har undersøkt det motsatte spørsmålet; kan humor og fravær av stress forebygge hjertesykdom?

Hverdagshumor

Studien inkluderte 300 mennesker. Forskerne intervjuet 150 pasienter med hjerteproblemer, og sammenlignet dem med 150 personer i samme aldersgruppe med lytefri hjertefunksjon. Ved hjelp av spørreskjema målte forskerne forskjeller i respons i situasjoner der man vanligvis forventer en humoristisk respons, som for eksempel å oppdage at en annen har nøyaktig samme antrekk som en selv på en fest...

Forskerne fant at personene som led av hjertesykdom lo i gjennomsnitt 40-45 % sjeldnere enn den hjertefriske gruppen i humoristiske situasjoner, og generelt uttrykte de hjertesyke mer aggresjon og fiendtlighet enn personer med friske hjerter. De hjertesyke gjenkjente også humor i mindre grad!

Forebygge hjertesykdom?

"Høna og egget" Det er imidlertid usikkert om humor er med på å forebygge hjertesykdom, eller om personer med hjertesykdom har lettere for å miste sin sans for humor.

Dette spørsmålet ville være enda mer interessant enn det vi har forsket på, men også mye vanskeligere å svare på, sier Miller. Han håper latter en dag vil kunne brukes i terapeutisk øyemed.

- Vi vet ennå ikke om det er gagnlig å tvinge seg selv til å le. Men det kan finnes effektive og praktiske måter for folk til å øke latterfrekvensen på, sier Miller. Evnen til å le, enten naturlig, eller som en tillært egenskap, kan ha viktige følger i land som fremdeles har hjertesykdom som viktigste dødsårsak, sier Miller.

Lystgass-effekten

Forskergruppen arbeider ut fra en teori om at latter utløser kjemikalier som påvirker blodårene. Virkningen kan for eksempel være tilsvarende lystgass, som er kjent for å utvide blodårene.

- Ville det ikke vært ironisk om lystgass viste seg å være den beste beskyttelsen for hjertet?, sier Miller.

Han viser til flere studier som viser at følelser som sinne og fiendtlighet gjør at det utløses kjemikalier som får blodårene til å trekke seg sammen. En undersøkelse publisert i fagtidsskriftet *Journal of the American College of Cardiology* støtter denne teorien.

Psykologi

Dr. Rose M. Robertson, hjertespesialist og president for the American Heart

Association, kaller tilnærmingen til hjertesykdom i denne studien interessant. Jeg tror dette betyr at vi må ta den psykologiske tilstanden til pasientene våre mer alvorlig sier hun.

Ensom, sint og syk

Dr. Peter Angerer og hans kolleger ved Universitat München Innenstadt i München rapporterer der at ensomme mennesker med lav aggresjonsterskel har større fare for å utvikle hjerteproblemer. Forskerne brukte angiografi for å undersøke pulsårene hos 150 hjertepasienter, og stilte dem deretter utvalgte spørsmål for å lage en profil av deres sosiale støtte, aggresjonsnivå og fiendtlighet.

To år senere ble pasientene undersøkt på ny. Det viste seg da at oppfarende personer med lite sosial støtte hadde betydelig større risiko for å utvikle tilstoppede blodårer enn andre. Fiendtlighet hadde ingen virkning på blodårenes tilstand.

Studier fra Norge

Tidligere studier i Norge har vist at når mennesker utsettes for de samme påkjenningene, får de med stor sans for humor mildere plager både i bevegelsesapparatet, fordøyelsen, og med immunforsvaret sammenliknet med dem med liten sans for humor. Med liten sans for humor, derimot, blir plagene stadig verre når påkjenningene øker.

Det kan altså tyde på at det gamle ordtalet om at latter forlenger livet er riktigere enn vi var klar over. Og selv om det senere skulle komme til å vise seg at det ikke er vitenskapelig belegg for påstanden, kan vi vel trygt si at om humor ikke skulle endre livslengden, er den helt fundamental for livskvaliteten.

NEKROLOG

Jens Madsen er død 83 år gammel

Han døde på Odense sykehus den 25. februar. Bare et par sabbater tidligere holdt han en gudstjeneste i Esbjerg. Den skulle bli hans siste. Døden kom uventet på både familie og venner. Men han stod på til det siste med det han elsket over alle ting, å forkynne Guds ord.

Det var under Vestnordisk unions generalforsamling i 1967 at Jens Madsen ble valgt til formann for unionen Danmark og Norge. For noen av oss yngre arbeidere fra Norge den gangen var Madsen et ukjent navn. Vi fikk å vite at han siden 1961 hadde arbeidet som formann for Østdansk Konferens. Det ryktes også at han i sin formanns periode selv hadde offentlige virksomheter hvert år i København.. Det var gode nyheter.

Pastor Jens Madsen ble født 9. november 1923 i Hunborg i Danmark. Tidlig i sin ungdom ble han grepet av adventbudskapet og utdannet seg til pastor ved Vejlefjord højskole. På Nord - Jylland, der Madsen kom fra, har man et språk

som for oss nordmenn kan være vanskelig å forstå. Men Madsen talte alltid tydelig og helst langsomt. Jeg hørte aldri noen i Norge klage over at de ikke forsto hans forkynnelse. I hele 18 år var han bosatt i Norge og vi her nord følte at han var like mye norsk som dansk.

Da familien flyttet til Norge i 1967 ble Betel menighet i Oslo styrket med nye aktive medlemmer. Madsens kone Edith, ble engasjert som menighetssøster og aktiv i dorkas laget, mens datteren Jena ble skoleelev ved Iladalen menighetsskole og i skolens musikkorps. Kjøkkenet til Edith ble ofte brukt til øvingsrom for ivrige blåsere fra korpset. Madsen selv orienterte seg hurtig om det evangeliske arbeidet i Norge og ble både en inspirator og pådriver for oss yngre arbeidere som var ute i feltet.

Lederoppgaven for Vestnordisk union var en svært krevende oppgave. Det geografiske området strakk seg fra Kirkenes i nord, til tyskegrensen i sør. Pluss at

Gjenoppbygging... Fortsatt fra side 7

Jeg var heldig og fikk lov å komme tilbake til Skogli i gipsseng. I 4 måneder lå jeg i annekset og hver dag kom br. Sætherø med spiret korn til meg. En enestående trofasthet. Jeg fikk fortsette eksperimentet med hjelp fra Skogli og på de 4 månedene la jeg på meg 8 kg. Da ble jeg overført til Kysthospitalet ved Stavern for videre behandling og overlegen

sa:”Den kosten er utmerket, Høibraaten får det han vil.” Det var en annen tone og jeg trivdes godt i det miljøet.

Etter ryggoperasjon og flere måneders ytterligere opphold ble jeg utskrevet etter over 2 års samlet sykeleie i gipsseng. Mange av mine medpasienter fikk tilbakefall med sykdomsutslag andre steder i kroppen. Jeg har ved Guds nåde sluppet dette.

Grønland og Færøene også var en del av unionen. I tillegg til unionsstyrets egne aktiviteter ble det forventet at unionsformannen deltok i de fem distriktenes styremøter, årsmøter, arbeidsmøter og gjerne også høstmøter. Dernest satt han som formann for alle unionens større institusjoner inkludert våre høyere skoler. Men Madsen sparte seg aldri. Når man ankom til et tillyst styremøte, fant man alltid hans lille blå Volkswagen (boblen) allerede parkert utenfor.

Vi vil huske Madsen som en helstøpt, kristen syvendedags adventist. Han var ikke overfladisk, heller ikke fanatisk, men med begge bena plassert i virkeligheten og i Sannheten. Med sitt milde vesen var han en person som viste ekte omsorg for dem han kom i kontakt med. Målet syntes alltid å være å hjelpe mennesker til å ta imot Jesus Kristus og forberede seg for hans gjenkomst. Hans forkynnelse dreiet seg ofte om tegn i tiden, og at Jesus snart kommer igjen. Han var flink til å tyde aktuelle hendelser i lys av Guds ord. Stilen både som hyrde og evangelist, gjorde hans prekener aktuelle og alvorsfulle, og det appellerte både til fornyet omvendelse og selvransakelse.

Som leder for unionsstyret var han stødig, nesten som en klippe. Når han snakket, på sin rolige og sindige måte, lyttet vi andre. Husker aldri at noen avbrøt ham. Han kunne på en mesterlig måte roe gemyttene. Sindighet og diplomati særpreget hans lederstil. Uten tvil hadde han selv gjort seg opp en mening om hvordan forskjellige saker skulle løses, men sørget for at andre fikk anledningen til å komme med sine meninger. Strategien var å finne i en felles løsning.

Misjonsinnsamling var en del av Madsens aktiviteter. Etter at han hadde

flyttet tilbake til Danmark, der han en tid virket som leder for Dansk Bokforlag og senere som leder for litteraturarbeidet i Danmark, drog han hvert år til Grønland for å gå i hjelpeaksjonen der oppe. Når han vendte hjem hadde han gjerne samlet inn rundt 100.000 kroner. Vi skal heller ikke unnlate å nevne at han som reiseleder, arrangerte turer til Nederland, Tyskland, Sveits, Italia og Israel, til glede for mange adventister. Han sa selv: Jeg elsker å reise, og snart drar vi av sted på den store reisen til himmelen".

Det var pastor Bent Nielsen som forrettet under begravelsen. Organist Carsten Thomsen satt ved orgelet og hadde knyttet sammen et potpurri av kjente adventistsanger som "Vær trofast min broder" og "Støt i basunen" som ledet tanken mot Jens Madsens hele livs karriere. Kirsten Dolberg deltok med solosang.

Madsen etterlater seg sin kone Edith, datter og svigersønn Jena og Øyvind og fire barnebarn: Kezia, Rolf Nikolaj, Carl Johan og Cassandra. Fred over Jens Madsens minne.

Rolf H, Kvinge

Vårtreff i Moss Adventkirke

Søndag 29. april 2007 ble en begivenhetsrik opplevelse i Moss Adventkirke. 88 tilreisende adventister, hovedsakelig fra Østlandsområdet, satte hverandre stevne i den vakre og velstelte kirken vår i Moss. Det var en fryd å oppleve kirkeområdet og samværet denne strålende aprilsøndagen. Rolf Kvinge ledet sammenkomsten i velkjent stil. Generalforsamling i SDA Arbeideres Pensjonistforening, sosialt treff med foredrag, kunstnerisk underholdning og en velsmakende middag fylte dagen.

Generalforsamlingen i pensjonistforeningen vedtok å innby alle pensjonerte syvendedagsadventister i Norge til å bli medlemmer. Hittil hadde foreningen vært forbeholdt pensjonister med pensjonsrett fra DNU.

Fra nå av kan alle norske adventister bli medlemmer. Beslutningen imøtekommer et ønske som deles av pensjonerte misjonsarbeidere og andre menighetsmedlemmer.

Foreningen heter nå: Syvendedags

Adventistsamfunnets Pensjonistforening og vil bli publisert, både i Aktiv Pensjonstid og Adventnytt. Foreningen skal være en frivillig interesseorganisasjon nøye tilknyttet SDA, og dens virksomhet skjer i harmoni med kirkesamfunnets prinsipper og retningslinjer. Vi håper at denne endringen blir til velsignelse for menighetens medlemmer og vil styrke vårt misjonsarbeid.

Generalforsamlingen valgte nytt styre for de kommende to år. Finn Eckhoff, unionens sekretær, ledet valget. Styret består nå av:

Formann:	Rolf H. Kvinge
Sekretær	Tor Lisle
Kasserer:	Knut Heiberg
Redaktør:	Øivind Gjertsen
Styremedl.:	Kåre Kaspersen Ellen Lenmo Bjarne Tungodden
Vara. for ansatte:	Turid Keyn
Vara. for medl.:	Bjørn Kirknes
Revisor:	Paul Liseth.

Frøydis Liseth har et godt smil.

Forsamlingen var engasjert og fulgte oppmerksomt med.

Visjonene for de kommende to år omfatter bl.a. Bedre kontakt med våre eldre adventister, særlig de spredtboende, god kontakt med lederskapet i Adventistsamfunnet, god kontakt med unge adventister, årlige pensjonisttreff, sommerstevne. Formannen betonet sterkt vårt behov for å ta vare på adventistenes historie i Norge. Rundt om i menighetene finnes det historisk materiale som vi må prøve å ta vare på. Et historisk arkiv - museum bør etableres. Vi norske har her mye å lære av våre danske kolleger, som har et flott arkiv knyttet til Vejlefjord Videregående Skole.

Vårtreffet ble en minneverdig opplevelse. Pastor Odd Henrik Olsen bygde sin åpningsandakt på Ruth Vetnes og Britt Grønvolds presentasjon av vårens sanger med det håp vi kan hente der.

Vi hadde hentet vår foredragsholder fra staben ved Modum Bad. Odd Henrik Olsen hadde hatt ham som lærer på denne institusjonen. Per Frich Høydahl talte gnistrende godt i om lag 45 minutter. Ingen kunne merke at han var av 1935

årgang og selv pensjonist. Temaet til den tidligere domprosten i Stavanger var "Depresjon, en skjult folkesykdom" og bygde på omfattende studier, personlige erfaringer og egne opplevelser.

Britt Fossum og Erna Irvind hadde ansvaret for maten godt assistert av flere andre.

Ettermiddagen bød på engasjerende foredrag av Frøydis Liseth. Heller ikke Frøydis bar preg av at hun nå er å finne i pensjonistenes rekke.

Den tidligere lektoren fra TVS formådde å holde gruppen som nettopp hadde spist middag på tå hev og vi fikk mange impulser til å kommunisere bedre med hverandre i fremtiden. "Nydelig, tydelig og prydlig" kunne karakterisere Frøydis' presentasjon. Hun hadde sikkert tatt til seg Lyder Sagens råd til den unge dikter Welhaven hjemme i Bergen.

Vi ser nå fram til sammenkomsten i Danmark i begynnelsen av august. Les annonsene i AP og Adventnytt og kom.

Ø.G.

Stævne for menighedsskolelærere fra Danmark og Norge sommeren 1948

I 1948 blev der afholdt lærerstævne for danske og norske menighedsskolelærere på Vejlefjord. På det tidspunkt var G.A. Lindsay formand for Nordeuropæisk Division, som vores division hed dengang. Formanden for Vestnordisk Union var P.G. Nelson, som bestred denne post fra 1940-51. Formand i Østdansk Konferens var S.A. Broberg (1946-51), i Vestdansk Konferens Thorvald Kristensen (1947-54).

Andetsteds i bladet er der en artikel skrevet af Tove Øster, som også er med på billedet. Tre af deltagerne fra 1948 "are still going strong", nemlig Tove Øster, Bjørn Keyn og Kay Støtt. Mange af

læserne kender personerne på billedet, som har været trofaste arbejdere inden for Adventistkirken i en menneskealder.

1rk.v.: Irene Eide (Elisenberg), Mary Bech (Bilde), Dorthea Præstiin, Ingeborg Bø, Marie Schmidt, Tove Sørensen (Øster), Ingeborg Løndahl.

2rk.v.: Kongstad, Gert Jensen, Victor Christensen, Bjørn Keyn, Håkon Nordgård, Ernst Hansen.

3rk.v.: P.G. Nelson, Godtfred Frederiksen, G. A. Lindsay, Julius Gudmundsson, Hakon Muderspach, Thorvald Fønnebø, Kay Støtt

Birthe Bayer

Hva er Det hvite bånd?

Maria Hauge Molvik

Denne organisasjonen ble stiftet i U.S.A. i 1874 og fikk navnet Women's Christian Temperance Union. En mor hadde bokstavelig talt bedt sin sønn fri fra alkoholen lenker, og fikk nabokvinnene med i et fredelig stormløp mot brennevinsbutlene i byen. De maktet faktisk å fjerne dem, i hvert fall for en tid. Stadig flere sluttet seg til dette som ble kalt kvinnenes korstog, og de ble velsignet med en dynamisk leder. Professor Frances Willard ved universitetet i Evanston oppga sin strålende karriere og viet resten av livet sitt som ivrig forkjemper for avholdssaken. Fra et liv i ære og overflod gikk hun inn i denne tjenesten som ikke bare var ulønnet, men krevende og utakknemmelig. Høyreist og verdig tok hun fatt på oppgaven. Hennes rike utrustning, intelligens og varme personlighet ble en enorm styrke for avholdssaken.

Hun reiste over hele Amerika, stiftet foreninger og bygget opp en sterk organisasjon med dyktige medarbeidere og ledere. I 1883 ble verdensorganisasjonen stiftet og valgte som motto: For Gud, heim og alle folk. Seks år senere kom bevegelsen til Norge under navnet Det Hvite Bånd – Norske Kvinners Kristne Avholds-forbund. Foruten avholdsarbeid sattes det også på barn- og ungdomsarbeid, sosialt velferdsarbeid, opplysning og fredsarbeid med egen representant i F.N.

Her i Norge har Det Hvite Bånd drevet kursted for kvinnelige alkoholikere siden

1913. Det nåværende er Riisby Kurheim på Dokka. Foreningen i Egersund har drevet leseværelse for sjøfolk i over 80 år..

I boken Evangeliets Tjenere anbefaler Ellen G. White denne organisasjonen. Oversettelsen er dessverre litt misvisende da Det Hvite Bånd er utelatt. Hun sier bl.a.: ”Vi behøver i denne tid å vise en avgjort interesse for Det Hvite Bånd. Ingen som gjør krav på å ha del i Guds verk, burde tape interessen for denne organisasjonens storartede mål i arbeidet for avhold. I noen henseender er arbeidet i Det Hvite Bånd langt forut for våre ledere.”

Noen av oss har tatt konsekvensen av dette og blitt medlemmer, men mange flere burde støtte denne viktige saken. Jeg har vært med i mange år, og det er en stor berikelse å bli kjent med så mange kristne personligheter fra hele verden.

Hvert tredje år har vi verdenskongress,

Fortsettes på neste side

VEDTEKTER for Syvendedags Adventistsamfunnets Pensjonistforening

Navn: Foreningens navn skal være Syvendedags Adventistsamfunnets Pensjonistforening (SDA-PF).

1 Formål: Foreningens formål er:

a å stille medlemmenes ressurser til rådighet for Syvendedags Adventistsamfunnet (SDA). Med dette menes i første rekke medlemmenes vilje og innsatsevne.

b å arrangere sosiale samvær

c å arrangere turer og kongresser

d å vise interesse for medlemmene og holde kontakt med dem, blant annet gjennom et medlemsblad

HVA ER DET HVITE BÅND?

Fortsatt fra forrige side

og i år går turen til U.S.A., Indianapolis 10. – 17. september. Det blir min tiende. Ti avdelinger sorterer under verdensstyret. En av de viktigste, Christian Outreach, er ledet av en adventist fra Australia. Hun skal ha gudstjenesten på sabbat, og hovedtaleren under kongressen blir vår egen professor Bacchiocchi som har skrevet boken "Wine in the Bible". Det blir også gudstjeneste på søndag.

Jeg håper denne orienteringen kan

NYE

VEDTEKTER

e å være en samtalepartner for SDA i forhold til tidligere SDA-arbeideres pensjonsinteresser og andre spørsmål som springer ut av ansettelsesforholdet

2 Område: Foreningens geografiske medlemsområde skal være det samme som for SDA - Den norske union.

Foreningens medlemsområde er medlemmer av SDA. Foreningen er en videreføring av SDA-arbeidernes pensjonistforening og skal også søke å favne pensjonerte SDA-arbeidere.

3 Tilhørighet: Foreningen skal være en frivillig interesseorganisasjon nøyte tilknyttet SDA, og dens virksomhet skjer i harmoni med kirkesamfunnets prinsip-

bidra til at flere kan bidra til at flere blir med i Det Hvite Bånd. Foreningen på Hønefoss som jeg nå er med i har flest adventister som medlemmer, og Elisaberth Tjeransen er vår dyktige leder. Der det ikke er en forening, kan en stå som enkeltmedlem og betale kontingent Jo fler vi blir, desto mer kan vi utrette, for tilskuddet fra det offentlige står jo i forhold til antall medlemmer.

Maria Hauge Molvik har i flere perioder vært visepresident i det internasjonale Hvite Bånd.

per og retningslinjer. Den vil også ha tilhørighet til SDAs pensjonistforeninger internasjonalt.

5 Medlemsskap: Medlemmene i foreningen kan alle være som:

a i innværende år fyller 67 år, er førtidspensjonert eller uføretrygdet og er medlemmer av SDA i en menighet innenfor foreningens geografiske område.

b ektefeller til personer nevnt i pkt a uansett alder.

Alle som kommer inn under nevnte kategorier, og som ønsker medlemsskap, søker dette gjennom foreningens styre, samt betaler sin årlige medlemskontingent.

6 Kontingent: Medlemmenes årlige kontingent fastsettes av generalforsamlingen.

7 Generalforsamling: Generalforsamling holdes hvert annet år på den tid og det sted styret fastsetter. Det innkalles til generalforsamling gjennom "Advent Nytt" med minst en måneds varsel. Alle medlemmer har møterett og stemmerett.

Generalforsamlingen godkjenner årsoppgjør, velger foreningens tillitsmenn, fastsetter kontingent, og treffer overordnede avgjørelser for foreningen.

Valgkomiteen skal ha fem medlemmer, hvorav tre skal være tidligere SDA-arbeidere.

Beslutninger og valg av foreningens tillitsmenn avgjøres ved simpelt flertall. Blanke stemmer teller ikke.

8 Foreningens styre: Styret skal bestå av syv personer: En formann, en sekretær, en kasserer, en redaktør og tre styremedlemmer. Styret sammensettes med fire personer valg blant tidligere SDA-arbeidere, og tre fra øvrige medlemmer. Det velges i tillegg to suppleanter, som innkalles ved varslet forfall. Ved eventuell permanent eller langvarig forfall mellom generalforsamlinger supplerer og konstituerer styret seg selv.

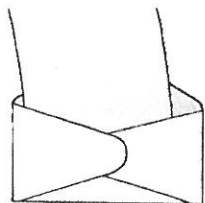
9 Styrets oppgaver: Styret skal forvalte foreningens anliggender i samsvar med vedtektene og generalforsamlingens vedtak, herunder treffe alle bestemmelser som i vedtektene ikke er lagt til andre organer.

Styret plikter å påse at foreningens bokføring og formuesforvaltning er ordnet på trygghende måte og i samsvar med de pålegg som er gitt fra revisor.

10 Revisjon: Det velges en revisor som arbeider etter de retningslinjer som gjelder for SDA-DNU.

11 Vedtektsendringer: Disse vedtekter kan endres av generalforsamlingen med to tredjedels flertall. Ved endring av de bestemmelser som fastsetter fordeling av tillitsmannsplasser mellom tidligere SDA-ansatte og andre medlemmer, kreves tre firedels flertall.

12 Oppløsning: Foreningen kan oppløses av generalforsamlingen med tre firedels flertall. Ved foreningens eventuelle oppløsning tilfaller foreningens midler og verdier SDA-DNU.

Brev til Aktiv Pensjonstid

fra Tove og Niels-Henrik Øster

Der er lang afstand både i mil og tid fra vort hjem her ved Rappahannockfloden i Dunnsville, Virginia og tilbage til Århus i efterkrigsårene!

Egentlig har jeg levet langt de fleste år af mit liv i USA! Men dansk er man jo, og min barndom og ungdom blev tilbragt i Danmark. Der fik jeg min uddannelse, og der blev jeg en del af Syvende Dags Adventistkirken. Der underviste jeg i nogle år i den gamle menighedsskole i Nørre Allé 30 i Århus, hvor Vestdansk konferenskontor på den tid også lå, og der mødte jeg min mand, Niels Henrik Øster, den gang stud.med. ved Århus Uni-versitet.

Jeg blev opdraget inden for den Danske Lutherske Kirke af en gudfrygtig mor – Camilla Møller Sørensen – og en gudfrygtig mormor. Det betød bl.a., at jeg gik i søndagsskole fra jeg var 5 år, og som ung teenager tilhørte KFUK, de såkaldte ”Grønne Spejdere”. Dette og Kristelig Studenterforening var min omgangskreds, - og vigtigst af alt, her mødte jeg og tog standpunkt for Jesus.

Med den baggrund var det nok en vældig forandring for mig og en af mine søstre Elisabeth (gift Ossum) at blive døbt ind i Adventkirken! Vi havde jo trods alt i vor opvækst hørt mange gange om betydningen af barnedåb! Hele vor familie – 6 – blev døbt af pastor Thorvald Kristensen, dengang formand for Vestdanmark, under hans møder i Århus Folkebibliotek. Min gudfrygtige mor, der altid havde lært os at bede for vor fars omvendelse, så min fars nye interesse for

bibelstudium som et svar på vore bønner for ham! Min far tog ganske bestemt et stort skridt i tro. Han kunne ikke forblive i sit vanlige arbejde og holde sabbat, og mirakuløst overlevede vi et år, hvor han var arbejdsløs. Senere fik både mor, der var sygeplejerske, og far – Peter Møller Sørensen – elektriker, snedker og altmuligmand arbejde på Skodsborg Badesanatorium. Hele familien flyttede til Skodsborg, men jeg forblev i Århus.

På grund af min uddannelse med børn og unge og min store interesse og erfaring i socialt arbejde, blev jeg meget optaget af at hjælpe i Århus menighed. Jeg arbejdede i menighedsskolen og blev involveret i et omfangsrigt søndagsskolearbejde.

Vi havde mange børn med forskellig baggrund, hvis liv vi gerne ville have så megen indflydelse på som muligt.

Vi ledte efter en udvej. Vi prøvede J.M.V., men kom til den slutning, at en fornyelse eller udvidelse af dette arbejde måske kunne tilfredsstille vort behov for ikke alene de mange ikke-SDA-børn vi arbejdede med, men også kirkens egne børn! Vi var enige om, at der skulle være eftertryk på praktisk arbejde ude i naturen – og fandt efterhånden ud af, at rigtigt spejderarbejde skulle være svaret på vor søgen.

To klubber blev startet. En for drenge med to idealistiske medicinstuderende, som slet ikke havde tid til dette krævende fritidsjob, men som gjorde det bedste, de kunne.

En pigeklub blev også startet, ledet af Ruth Møldrup (gift Dam) og undertegne-

de. Vi havde hjælp af nogle søde teenagere. Jeg husker Birthe Hansen og Eva Christensen og 2-3 andre, hvis navne jeg desværre har glemt.

Vi tog på teltture i omegnen af Århus med denne gruppe af modne teenagere og lærte ting om lejrLiv og orientering, og når vi kom hjem, havde vi opsamlet så megen erfaring, så vi kunne lære det videre til de yngre spejdere!

Imidlertid arbejdede jeg sammen med pastor Børge Olsen, dengang ungdomsleder for Vestdansk Konferens. Hver aften arbejdede vi på en håndbog for vort nye Adventistspejderarbejde. Vi arbejdede lange aftener, og jeg delte min erfaring fra mit KFUK spejderarbejde. Det var en travl vinter, men resultatet blev en ny håndbog, og den sommer løb den første teltlejr for 30 piger af stabelen på Samsø. En teltlejr for drenge fulgte efter og derefter mange teltlejre. Adventistspejderarbejdet i Danmark var nu etableret.

Niels-Henrik Øster og jeg blev gift. Det var pastor Børge Olsen, som vi havde arbejdet så meget sammen med i Århus, som viede os i kapellet på Skodsborg Badesanatorium.

Nogle år senere begyndte et nyt kapitel af vort liv i USA, hvor Niels-Henrik fortsatte sit lægestudium på Loma Linda Universitet i Californien og siden uddannede sig til kirurg. Efter mange år med kirurgisk træning slog vi os ned i Tappahannock ved Rappahannockfloden lidt over 100 miles syd for Washington D.C. i Virginia. Vi fik 6 børn, 4 piger og 2 drenge. Niels-Henrik arbejdede her ved et privat adventisthospital i 26 år.

I dette miljø var vi med til at oprette en menighedsskole og et center for børn. I Skandinavien kalder man det en børnehave, men her blev det både for mindreårige

Tove og Niels-Henrik Øster

samt et sted, hvor børn, som kom hjem fra skolen, kunne være, indtil deres forældre kunne hente dem.

Desuden blev det til et Dorcascenter, som blev kaldt for SDA Community Service Center. Her betjener vi fattige beboere i omegnen.

Vi burde vel være pensionister nu, hvor vi er 78 og 79 år. Vorherre har velsignet os med et langt liv med mange interessante oplevelser. Niels-Henrik solgte sin praksis her og rejste til Tanzania i

Fortsettes neste side

Når danskere vender tilbage

I Danmark er ca. 3.000 mennesker konverteret til islam

MUSLIMER i Danmark anslår antallet af danske konvertitter til islam til omkring 3.000. I islamisk forståelse er ordet omvendelse, når en kristen bliver muslim, ikke det rette. Muslimerne vil bruge begrebet vende tilbage. Muslimer hævder, at alle mennesker fødes som muslimer. Det er forældre/samfund, som har ansvaret, når børn oplæres og opdrages til en fremmed religion.

Tallet 3.000 er skønsmæssigt anslået. I Danmark bliver ens religion ikke officielt registreret. Dette tal må ses på baggrund af, at antallet af muslimer i Danmark i løbet af de seneste 40 år nået op på 230.000. Så 3.000 rewertitter er måske ikke så imponerende?

Grundene til omvendelserne er uden tvivl mangfoldige. Der er så ganske afgjort dem, som har valgt islam, fordi man i den religion får opfyldt indre

længsler og løsninger på sine personlige problemer.

I USA har omkring to millioner afro-amerikanere vendt kristendommen ryggen og sluttet sig til forskellige muslimske sekter. Studier her viser, at en væsentlig grund til omvendelserne var en protest mod de hvide (kristne), som havde holdt fædrene i slaveri. Det var ikke, fordi man var blevet specielt overbevist om trosindholdet i islam.

En demonstration

Historien kan bevidne, at tilslutninger til bevægelser, der betragtes som værende i strid med bestående normer, ofte er mere et resultat af utilfredshed og en demonstration imod det bestående og ikke så meget en religiøs overbevisning om noget specielt enestående i det nye, som man demonstrativt offentligt vælger at bekende sig til.

BREV ... *Fortsatt fra forrige side*

Østafrika, hvor han har arbejdet på Heri Hospital i 12 år. Han tager stadig til Afrika som frivillig læge et par gange om året. Når han er herhjemme i USA, passer han vor lille farm og hjælper som læge i en såkaldt "Free Klinik" for ubemidlede.

I mange år var jeg leder for Community Services (Dorkas) her i Virginia og Maryland for Potomac Konferens og besøgte som sådan de forskellige kirker i konferensen.

Så kom tiden med mange naturkatas-

trofer. En af disse var så stor, at 13 sogne havde oversvømmelser. Jeg blev sendt ud i dette hjælpearbejde uden nogen særlig forberedelse. Det blev en oplevelse, som jeg aldrig vil glemme. Jeg havde to sygeplejersker med. Alt var kaotisk, men Røde Kors var der og ledede redningsarbejdet, og vi arbejdede under dem. Om sabbatten kørte vi op i bjergene langs med en flod. Floden var fuld af husinventar, personligt tøj og ødelagte huse. Vi kom endelig til en lille afsides landsby. Alt var meget ødelagt, og der var meget stille! Endelig kom

Undersøgelser i Tyskland om samme emne viser, at en ret høj procentdel af de registrerede konvertitter var tyske kvinder, som havde ægtet muslimske mænd. De havde på den ene eller anden måde været under pres fra både ægtemand, hans familie og muslimske omgangskreds til at sige shahadaen og klæde sig, som det sømmer sig for en muslimsk kvinde, når hun bevæger sig i det offentlige rum.

Mødre på vore breddegrader har opsøgt mig og tårevædet fortalt om triste erfaringer, de havde haft med døtres skæbne i så henseende.

De 3.000 danske omvendte kan i hvert fald være taknemmelige for danske love om religions- og andre friheder, der giver dem ret til selv at bestemme, hvem, hvor, hvordan og hvornår de vil tilbede. Det er en forret, som deres unge trosfæller i mange af de mere end 50 nationer med islamiske regeringer ikke har.

Omvendelse lig med død

I mine samtaler med kristne, der arbejder i muslimske områder, har jeg hørt adskillelige beretninger om unge muslimer, som ønskede at konvertere og blive med-

lemmer af kristne kirker. En sådan omvendelse kunne imidlertid betyde døden.

Derfor var der mange, som ikke turde tage skridtet. Andre forblev muslimer, men levede i det skjulte i deres nye overbevisning. Nogle emigrerede til vestlige lande efter deres kristne dåb. Der var også enkelte, som gik under jorden, tog sig kristne navne og flyttede bort fra hjemegn og familie.

For de nye danske konvertitter, som åbent kan bekende deres nye religiøse overbevisning, må man jo så håbe, at de i deres undervisning fra imamerne har fået forklaret og har forstået de meget alvorlige følger, et eventuelt frafald fra islam kan betyde. For hvorledes man så end prøver at fortolke Koran/Hadith om emnet, er den forståelse i islam, at straffen for frafald kan betyde henrettelse, stadig en mulighed, som praktiseres i mange muslimske lande.

En sådan straf vil på samme måde som æresdrab officielt ikke være mulig i Danmark. Men uofficielt foregår der ting, når religion sættes over lov og orden.

Børge Shantz

katastrofelederen for dette område. Da han hørte, at vi var der for at hjælpe, gav han sig til at græde. Han pegede på et lille hus og fortalte om nogle gamle mennesker, der nægtede at lade sig evakuere. De havde siddet i et vådt hus med vand op til knæene. Ingen kunne få dem ud. Det lykkedes for vore to sygeplejersker at få dem ud. De gamle mennesker fik noget tørt tøj på og lidt mad at spise. Det er svært at sige, hvem af os, som blev velsignet mest den dag. Men det blev en sabbatsdag, vi aldrig glemmer.

Nu har jeg travlt som leder af det næststørste Community Service Center i Potomac konferens. Vi uddeler mad til over 650 mennesker pr. måned. Det er flest børn og ældre. Vi arbejder også med mennesker, der lige er kommet ud af fængsel og behøver hjælp til at begynde et nyt liv.

Vi prøver, som vi også gjorde i Adventistspejderarbejdet for mange år siden, at gøre en forskel i de menneskers liv, vi arbejder med, og først og fremmest vise dem Guds kærlighed.

Herrens bøn (10)

"Vor Fader,
du, som er i himlene!
Helliget blive dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje,
som i himlen, således også på jorden,
giv os i dag vort daglige brød,
og forlad os vor skyld,
som også vi forlader vore skyldnere...
og led os ikke ind i fristelse...
men fri os fra det onde...

Af Hans Jørgen Schantz

Der ligger en flig af uhygge over denne del af Herrens Bøn: "men fri os af det onde". Udtrykket "det onde" kan også oversættes med "den onde".

Ondskaben i verden er udbredt. Vi kender kun alt for godt de mange dårlige ele-

menter, der findes af både fysisk og psykisk karakter.

Den fysiske del af det onde rammer hårdt i form af smerter, sygdom, fattigdom, afsavn og ulykker af forskellig art. Ligeledes dette at stå ved en åben grav og sige farvel til en kær afdød. Det fysiske onde er alt i denne verden, som strider imod fysisk velvære og hindrer mennesker i at have det godt.

Det psykiske onde er også meget vidtspændende og omfatter at være udsat for bagtalelse, had og misundelse. Der er meget inden for dette psykiske område, som kan plage og gøre ondt.

Vi beder "fri os", og det betyder "træk os ud af det", "drag os væk fra det", "riv det af os".

Det onde i verden har det som dyret i Johannes' Åbenbaring mange hoveder kun ét hjerte. Det onde kommer nemlig fra den samme kilde, som er Guds modstander også kaldet Djævelen og Satan. Han står for alt, hvad der er i modsætning til Guds vilje.

Guds ønske i denne del af bønnen "fri os fra det onde" er, at hans børn skal være en skare af sejrvindere. I bønnen som helhed er der nævnt andre elementer som hjælp hertil, og som går på anerkendelse af Gud som fader, helligelse af hans navn i ord og gerning, gøre hans vilje, leve af hans åndelige og styrkende brød og finde tilgivelse hos ham og praktisere den over for medmennesket. Gennemførelse af disse vigtige elementer drage automatisk Helligånden ind i livet og forbedrer karakteren. Det onde i verden vil samtidig med miste sin tillokkende og dragende magt.

Dronning Victoria af England, 1837-1901, ville lejlighedsvis sammen med nogle af sine kammerpiger køre rundt i hestevogn i de grønne landskaber, som omgav hendes slotte, og sammen ville de hjælpe hinanden med at rive efeu af træerne. Hun vidste, at denne slyngplante suger al kraft og saft ud af træerne, som til sidst vil udtørre, gå helt ud og dø.

Det onde som princip har den samme hensigt at kvæle og dræbe. Med Guds hjælp skal vi rives ud af dens dræbende favntag. Det ligger i bønnen "komme dit rige", at den herlige dag snart vil oprinde, hvor Gud vil udrydde det onde og oprette sit godhedens rige.

Lad os bede:

"Kære Fader! Hjælp mig til at overvinde det onde med det gode! Jeg beder dig i Jesu navn og i kraft af hans indsats. Amen!"

Aktiv Pensjonstid

Organ for SDA-arbejderes Pensjonistforening

Redaktør: Øivind Gjertsen
Erling Skjalgsons gt. 20B. 0267 Oslo
Telefon 22 44 13 80
E-post: orvind@gjertsen.com

Gaver sendes til kassererens adresse.

Korrespondent i Danmark:
Birthe Bayer
Tranevej 11, Daugård
Telefon 75 89 61 95

Ekspedition og kasserer i Danmark:
Gerda Møller, Hvidovrevej 329B, 3.mf.,
2650 Hvidovre. Tlf. 36 78 06 80

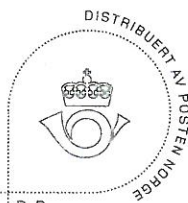
SDA-arbejderes pensjonistforening i Norge
Akersgata 74, 0180 Oslo

Formann: Rolf H. Kvinge
Saltnes haveby 8, 1642 Saltnes. Telefon: 69 28 02 22
E-post: rokvinge@online.no

Sekretær: Tor Lisle
Nedslagsveien 1, 0687 Oslo. Telefon: 22 75 57 56
E-post: tor.kari@lisle.no

Kasserer: Knut Heiberg
Fagerliveien 3, 1820 Spydeberg. Telefon: 69 83 77 36

Postgirokonto: 1135 11 20438

Frels meg, Jesus

Dikt av Ingrid Hansen, Saltnes

*O – du min herre og frelser kjær,
ta meg Jesus som jeg er.
Vil du lede meg dag for dag,
så jeg kan leve til ditt behag.*

*Rens meg, Jesus fra synd og skam,
gi av din nådes kraft – O, du Guds lam.
Hjelp meg elske å ære deg,
å vandre ydmykt på livets vei*

*Takk min herre og store Gud,
at du vil hjelpe meg livet ut.
Ditt navn til ære og meg til gagn,
og jeg ble frelst i Jesu navn.*

*Snart skal jeg se deg i stråleglans,
da vil du rekke meg seierens krans.
Åh, du vil kle meg i hvite klær,
og jeg får være der du er.*

*Sorg og nød er ikke mer,
fred og glede er det som skjer.
Frelst av nåde er jeg da,
takk og ære skal Jesus ha.*